

ລຳພຳ

ຄວາມວາມໃນເສັ້ນທາງວັດຊາ

ລ້າບຸຸ

พธช-CODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ລຳພຳ

ຄວາມວາມໃຈເສັ້ນຫາວພັດທະນາ

ລ້າງຂຽນ

พธช-CODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ลำนํว คอวมอวมใสเสัซทอวงขัฒนวลัฒนวล

พิมพ์ครั้งแรก พฤษภาคม ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ ๕๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา

พลากร วงศ์ทองแก้ว

ปฎิภาณ จุ่มผา

สุพัฒน์ จันทนา

เรียบเรียง

นภาพร สุวรรณศักดิ์

ออกแบบปกและรูปเล่ม

สุธิดา บัวสุขเกษม

ประสานการผลิต

สำนักสื่อสารสาธารณะ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานภาคเหนือ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

เลขที่ ๕/๕ ถ.แก้วนวรรตน์ ต.วัดเกต

อ.เมือง จ.เชียงใหม่

Web site : <http://www.codi.or.th>

สารบัญ

จินตภาพใหม่ : ๕

ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

แนะนำสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน..... ๑๗

(องค์การมหาชน)

ผลลัพธ์จากการขับเคลื่อน..... ๒๓

ขบวนองค์กรชุมชนภาคเหนือ

ลำนํ้า ความงาม..... ๓๓

ในเส้นทางพัฒนาลำนํ้า

อิชตาวาขใหม่ : ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง*

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม

เพื่อนๆ พี่น้องทั้งหลายที่เคารพ การปฏิรูป
ควรเริ่มจากตนเอง วันนี้เราได้เห็นชุมชนท้องถิ่น
ทั่วประเทศมาร่วมกันแสดงพลังเพื่อการปฏิรูป
ซึ่งสิ่งที่แสดงนั้น คือการเริ่มงานด้วยการตรงต่อเวลา
ถ้าเราทำได้เช่นนี้ทั่วประเทศจะเป็นคุณูปการ
อย่างมหาศาลให้กับประเทศ พวกเราได้ทำแล้ว
ขอแสดงความยินดีด้วย

เพื่อนๆ ที่รักครับ เรากำลังสร้างจินตภาพใหม่
คือ ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง คำนี้เป็นคำใหม่
ที่เราอยากให้เกิดขึ้นจริง หวังว่าอีก ๑๐ ปีข้างหน้า
ถ้าเรามองว่าขบวนการชุมชนเป็นขบวนการทัศน์
หรือขบวนการคนที่จะป็นภูเขา เราก็ใช้เวลา ๔๐ ปี ปีนมา
ได้แล้วครึ่งหนึ่ง ยังเหลืออีกครึ่งหนึ่ง อีก ๑๐ ปีต่อไป

* สัมมนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองสู่การปฏิรูปประเทศ
วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุมคอนเวนชั่น
โรงแรมรามารการ์เดนส์ กรุงเทพฯ

คำว่า ความงามในเสียงของฉาบฉวยฉาบฉวย

ในเรื่องนี้ คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพแห่งชาติ (สสส.)

๓. การพัฒนาการศึกษา การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย

๔. เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก และมีความละเอียดอ่อนมาก เรียกว่า การปกครองตนเอง (Self government) ถ้าเราใช้คำนี้ในยุคนั้น จะเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองประเทศไทย และมีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่สนใจและทำเรื่องนี้ มีโครงการบัณฑิตอาสาสมัคร เป็นต้น การปกครองตนเองหรือเรียกอีกอย่างว่า อัตธรรมาภิบาล เพื่อให้ชุมชนจัดการตนเอง เป็นแนวคิดสำคัญเมื่อ ๔๐ ปีที่ผ่านมา เราได้เห็นพัฒนาการของการปกครองตนเอง มีการยกระดับการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งตอนนั้นมี ท่านปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้นำที่สำคัญ เป็นผู้ทรงปัญญา ผู้นำทางความคิด ผู้นำทางการเมืองที่สำคัญ แต่น่าเสียดายที่ท่านไม่ได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่

๔๐ ปีผ่านมา ด้วยความพยายามของชุมชนเอง ขององค์กรพัฒนาเอกชน ของหน่วยงานภาครัฐ

สาระที่จะปฏิรูปถ้าเริ่มที่ง่าย ๆ ก็จะนำไปสู่วินัยด้าน
อื่นๆ ด้วย ขอเสนอการจัดการตนเองให้มีคุณภาพ
รอบด้านใน ๕ เรื่อง คือ

๑) **ควรมีการตั้งเป้าหมายตัวชี้วัด ที่เป็น
รูปธรรม** ซึ่งมีบางตำบล บางหมู่บ้าน ได้เริ่มแล้ว
ทำเป็นระบบและเริ่มได้จริง มีการสร้างตัวชี้วัด
ที่ไม่มากนัก รู้แหล่งที่มาของข้อมูลที่จะนำมา
เป็นตัวชี้วัด ไม่ใช่สร้างตัวชี้วัดที่เป็นนามธรรม ผมได้
มีโอกาสได้ร่วมทำที่ตำบลบ้านเลือก อ.โพธาราม
จ.ราชบุรี นอกจากนั้น เรายังมีตำบลที่ดีเด่น ที่ดีมาก
อีกหลายที่ เช่น ต.หนองสาหร่าย จ.กาญจนบุรี
ต.ขุนควน จ.พะเยา ต.ควนรู จ.สงขลา ชุมชนบางบัว
กรุงเทพฯ เป็นต้น เรามีตัวอย่างรูปธรรมมากมาย
ทุกตำบลมีของดี มีสิ่งที่ดีๆ ทั้งสิ้น ลองไปค้นดู
ต้องมี จะมากบ้างน้อยบ้างตามสมควร ไม่ได้แปลว่า
ทุกตำบลไม่มีดี ขอให้เราได้ขยายสิ่งที่ดีๆ ออกไป

๒) **รู้จักสามัคคี รวมพลังสร้างสรรค์ภายใน
องค์กร** เริ่มง่ายๆ คืออย่าทะเลาะกัน เป็นพวกเดียวกัน
งานจะไปได้ดีมาก

๓) **รวมพลังกับภายนอก** ไม่ว่าจะเป็นองค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ราชการส่วนท้องถิ่น
ภาคธุรกิจ รวมพลังอย่างเท่าเทียม หน่วยงาน

ส่วนกลางก็สามารถช่วยได้ รวมถึงสถาบันการศึกษา
ที่ตอนนี้ควรมีการเข้าไปร่วม ตลอดจนสถาบัน
ศาสนาก็อย่าลืม ชุมชนจะดีได้ต้องมีความดี ความ
สามารถ ความสุข จะทิ้งไม่ได้ ถ้าเป็นวัดพระที่ดีจะไม่
คิดว่าวัดเป็นของท่าน พระต้องบอกทางสันติสุขให้
ชาวบ้านก็ช่วยดูแลวัด ดูแลบ้าน ถ้าวัดดีชาวบ้าน
ก็สามารถเข้าไปจัดการได้ ช่วยเหลือกันและกันได้
ซึ่งเราก็มีหลายศาสนาทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม ซิก
ฮินดู

**๔) วิจัยการศึกษา สังเคราะห์ ทั้งโดยเราเอง
และผู้ทรงคุณวุฒิ** เราเองก็มีความรู้มีปัญญา
บางอย่างมีมากกว่านักวิชาการ บางอย่าง
นักวิชาการก็มีมากกว่า เราก็นำส่วนที่แต่ละฝ่าย
มีมากกว่ามารวมกัน ผสมผสานกันเพื่อให้ได้สิ่ง
ที่ดีที่สุด ซึ่งบางตำบลก็ได้ทำไปแล้ว มีนักวิจัย
ชุมชน สนับสนุนโดยนักวิจัยวิชาการ นำประเด็น
มาใช้กับเราเอง และสังเคราะห์เป็นนโยบาย

**๕) สร้างเสริมเครือข่าย แห่งความร่วมมือ
ให้มาก เชื่อมโยงกันอย่างมีความหมาย** เป็น
เครือข่ายแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านการปฏิบัติ
ร่วมใจให้กำลังใจ เสริมสร้างคุณธรรม ความดี
ความงาม ศิลปวัฒนธรรมให้ดียิ่งขึ้น

เราสามารถทำได้ เราทำอยู่แล้ว และทำให้ดีขึ้นต่อไป ส่วนที่เราขอจากคนอื่น ผมขอเสนอสองข้อ ท่านทำไม่ได้ เพราะเป็นภารกิจของผู้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนท่าน คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ขอเสนอเพียงสองประการเท่านั้นที่อยากได้ ในนามปวงชนชาวไทยคนหนึ่ง คือ

ประการที่หนึ่ง ส่งคืนภารกิจในการจัดการตนเองรอบด้านให้กับชุมชนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับการกระจายอำนาจคืนสู่ท้องถิ่นนั่นเอง ให้ทำได้อย่างจริงจัง เรามีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญสองฉบับ คือ ฉบับปี ๔๐ และฉบับปี ๕๐ ในเรื่องการกระจายอำนาจคืนสู่ท้องถิ่น เริ่มให้มีตำบลจัดการตนเอง จังหวัดจัดการตนเองหากเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ คือ จัดการตนเองระดับเทศบาล ตำบลระดับต่างๆ ลงไป หวังว่าคงเป็นข้อเสนอแนะหนึ่งต่อสมัชชาปณิธิ และข้อเสนอต่อพวกเราด้วย เพียงแต่ต้องสังเคราะห์ให้ดีขึ้น ฝ่ายนิติก็ต้องออกกฎหมายที่เอื้ออำนวย ฝ่ายบริหารออกนโยบายที่สอดคล้อง กระจายอำนาจทั้งการตัดสินใจและเงินลงไป

ประการที่สอง ขอให้มีความดี และขอให้มีความสามารถ ความดี คือ เลิกทะเลาะกัน

วิเคราะห์ สังเคราะห์นำเสนอต่อคนที่เกี่ยวข้อง
การปฏิรูปก็จะสำเร็จ เราจะได้เคลื่อนตัวจากกลาง
ภูเขาสู่ออกภูเขา จะได้เห็นวิวที่สวยงามได้ ถ้าเรา
พยายามอย่างเต็มที่ที่เราสามารถทำได้ภายใน ๑๐ ปี
ผมจะอยู่หรือไม่ไม่แน่ใจ แต่ผมเชื่อว่าเราทั้งหลายอยู่
แต่ถ้าผมไม่อยู่ จิตผมก็จะเอาใจช่วยอยู่ตลอดเวลา
ถ้าร่างกายยังอยู่ ก็ยังเต็มใจที่จะร่วมงานด้วย
สนับสนุนด้วย ภายในขอบเขตที่พอจะทำได้ที่สภาพ
ร่างกายพอจะเอื้ออำนวยให้ ในใจนั้นเต็มร้อยที่จะ
อยู่กับพวกท่าน ขอให้โชคดี มีพลังทั้งภายใน ภายนอก
ขอให้ภารกิจ คือ การจัดการตนเองอย่างมีคุณภาพ
รอบด้าน ดียิ่งๆ ขึ้นไปครับ สวัสดีครับ

บันทึกโดย : เสาวลักษณ์ สมสุข
วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓

ເຮົາຕ້ອງອັດການຕະຫຼາດ ໃຊ້ມີຄຸນນາພຣອບດ້ວຍ
 ຫມາຍຄົງ ເຮົາຕ້ອງທຳໃຊ້ດີໃນທຸກໆ ສ່ວນ
 ຂອງການອັດການ ທັງການວາງແຜນ
 ລວມໂປຼເຈັບຕີ ລວມໂປຼເຈັບຄະ ເຮົາເຮືອນ
 ອັດລາໃຊ້ໄດ້ ໄດ້ລາການສຶກສາພັດທະນາ
 ຍາກະດັບສຳລັບອັດການໃຊ້ກິດການກ້າວໜ້າ
 ເປັນການອັດການຢ່າງມີຄຸນນາພຣອບດ້ວຍ
 ທຳໃຊ້ໄດ້ທຸກໆສ່ວນ ທຸກໆພື້ນທີ່ ທຸກໆເຮືອນ
 ທີ່ເຮົາທຳ ຕ້ອງຕັ້ງປະຕິບັດ
 ອາດອະເສີມອາດເຮືອນເລີກໆ

ໄພບູລີ ວິໄສທັດສະຫວີ

ລຳບົວ ຄວາມວາງໃຈເສັ້ນທາງພັດທະນາລ້ານນາ

ເປັນໝາກໝາກຂອງປະຊາຊາດ
ທີ່ມີສິດທິທຳນຽມເຂົ້າແຂ້ງ
ຂອງສັງຄົມອາກຣາຊາດ
ດ້ວຍພຣະທັມຂອງປະຊາຊາດ
ແລະປະຊາສັງຄົມ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATIONS
DEVELOPMENT INSTITUTE

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ความเปี่ยม

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
เป็นหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ จัดตั้งขึ้นตาม
พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗
กรกฎาคม ๒๕๔๓ โดยการรวมสองหน่วยงาน คือ

คำว่า ความงามในสิ่งทองด้วยวลี

และให้ความช่วยเหลือทางการเงิน แก่องค์กรชุมชน
เครือข่ายองค์กรชุมชน ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะช่วยให้เศรษฐกิจและ
สังคมไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีการกระจาย
ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึงและ
ยั่งยืน”

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรของประชาชน ที่มุ่งสร้างความ
เข้มแข็งของสังคมจากฐานราก ด้วยพลังองค์กรชุมชน
และประชาสังคม

วัตถุประสงค์

๑. สนับสนุน และให้การช่วยเหลือแก่องค์กร
ชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน เกี่ยวกับการ
ประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัย
และสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่
ของสมาชิกในชุมชน ทั้งในเมืองและชนบท โดยยึด

หลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และ
หลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นแนวทาง
สำคัญ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
และประชาสังคม

๒. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงิน
แก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

๓. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือ เพื่อการ
พัฒนาองค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน
ตลอดจนประสานงานการสนับสนุน และการให้การ
ช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ
และภาคเอกชน

๔. ส่งเสริมและสนับสนุน และสร้างความร่วม
มือองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด
และระดับประเทศ

ຍຸທຣສາສຕຣ໌

ອົງກຸມຊຸມຊົນເປັນແກນຫຼັກ ພື້ນທີ່ເປັນຕົວຕັ້ງ

ປະເດີນຍຸທຣສາສຕຣ໌/ ແຂວງຫວຽດລຳ

໑. ການພັດທະນາໂດຍໃຊ້ພື້ນທີ່ເປັນຕົວຕັ້ງ ສະໜັບສະໜູນ
ໃຫ້ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນມີລະບົບທີ່ພັດທະນາໄປສູ່ການຈັດການ
ຕົນເອງ

໒. ການປະສານສົມທົບກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ
ແລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຂັ້ນເຂັ້ມຂອງ
ອົງກຸມຊຸມຊົນ ນຳໄປສູ່ການປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງ
ແລະນະໂຍບາຍ

໓. ການພັດທະນາລະບົບການຈັດການຂອງ ພອຊ.

ผลลัพธ์จากกระบวนการขับเคลื่อน ขององค์กรชุมชนภาคเหนือ*

ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน ทั้งระดับตำบล จังหวัด และภูมิภาค ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมในระดับภาค ซึ่งเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนภาคประชาสังคม และภาคีพัฒนา ทั้ง ๑๕ จังหวัดช่วยกันกำหนดทิศทางการพัฒนา ภายใต้ยุทธศาสตร์ “ฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น” เน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพ โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง พัฒนาตามความพร้อมของพื้นที่ เพื่อให้เกิด “การจัดการตนเอง” ของชุมชนท้องถิ่น ออกแบบทีมให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่(จัดโครงสร้างและวัดผลงานที่จังหวัด) โดยเชื่อมประสานกับภาครัฐ และประชาสังคมเข้าร่วม สร้างกระบวนการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ๆ โดยใช้องค์ความรู้เป็นเครื่องมือ รวมถึงออกแบบเครื่องมือในการทำงานสนับสนุนที่แหลมคม เช่น พัฒนาแกนนำ-กองเลขาฯ

* รวบรวมจากรายงานผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๔
สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ

การพัฒนาระบบข้อมูล,สื่อสารสาธารณะ โดยเน้นให้องค์กรออกแบบการทำงานสื่อสารในมิติที่เชื่อมโยงและตอบโจทย์กับสถานการณ์

ทั้งนี้สำนักงานภาคเหนือได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาไว้ ๔ แนวทาง เป็นพื้นฐานสำคัญในกระบวนการทำงาน ซึ่งในห้วงเวลาที่ผ่านมามีได้เกิดมรรคผลจากการปฏิบัติการ ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่จะนำชุมชนก้าวไปสู่กระบวนการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งที่เป็นรูปธรรม ดังนี้

แนวทางที่ ๑ กวธจัดกวธตนเองของชุมชน ท้องถิ่นในระดับตำบล อังฮัด

สิ่งที่เกิดขึ้น

เกิดการจดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ รวม ๔๔๖ ตำบล สภาฯ สามารถเป็นกลไกเชื่อมโยง และกำหนดทิศทางการพัฒนาตามภารกิจและเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.สภาฯ มาตรา ๑๙, ๒๑ รวมถึงรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้น ๒,๒๖๕ องค์กร แต่ละพื้นที่เกิดการวางแผนพัฒนาการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น สู่ตำบลจัดการตนเอง

ในด้านเศรษฐกิจ ทรัพยากร และสังคม ตามวิถีชีวิต
วัฒนธรรมชุมชน ทั้งระดับตำบล จังหวัด ภูมิภาค
โดยเฉลี่ยประมาณ ๕ - ๑๐ แผนงานต่อตำบล ใน
พื้นที่ปฏิบัติการ ๑,๔๗๙ ตำบล/เทศบาล (ปี ๒๕๔๙
ถึง ๒๕๕๔) และสามารถจัดการตนเองภายใต้
บริบทวิถีวัฒนธรรมจำนวน ๕๔๓ ตำบล (ปี ๒๕๕๔)
โดยมีกิจกรรมพัฒนาที่เป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนา
คุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน และได้รับสมทบจาก
รัฐบาล ๑ : ๑ รวม ๑,๑๗๒ กองทุน (ปี ๒๕๔๓
ถึง ๒๕๕๔) มีผู้ได้รับผลประโยชน์ โดยประมาณ
๓๕๘,๒๙๔ ราย มีคณะทำงานสวัสดิการจังหวัดและ
แกนนำระดับตำบลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงาน
เกิดการทำงานร่วมระหว่างชุมชน และ
หน่วยงานส่วนราชการ ท้องถิ่น และท้องที่ เกิดระบบ

คำว่า ความงามในเส้นทองข้าวล้นนา

การบริหารจัดการสินเชื่อและบูรณาการทุนชุมชนใน ๔๔ ตำบล มีชุดข้อมูล องค์ความรู้ และงานวิจัยพื้นที่ ลุ่มน้ำภาคเหนือตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ และ เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง เครือข่ายระดับจังหวัดและภาค

แขວທວງທີ ໒ ສີຫຼີຊຸມຊົນໃນກວຣ໌້ຄວກ ທຣັບພວກ ສິ່ງແວດລ້ອມ ວັດທະນະທຳ ກຸ່ມປະຊາກອນ ແລະ ສາວດີພັບຮູ້

ສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ

เกิดการพัฒนาคความมั่นคง ในการอยู่อาศัย ของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ภายใต้การดำเนินงาน โครงการบ้านมั่นคง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตในปี ๒๕๕๔ รวม ๑,๑๘๙ ครัวเรือน และเกิดการ พัฒนาแผนงาน และแก้ไขปัญหาที่ดินทั้งระบบ ๒๖ ตำบล โดยเป็นชุมชนต้นแบบ ในการจัดการ ที่ดินแนวใหม่โดยชุมชนทั้งระบบ มีศูนย์เรียนรู้ ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ๘ ศูนย์ มีชุมชนที่จัดทำ โฉนดชุมชนรายแปลง ๑๒๖ ครัวเรือน เกิดการพัฒนา ศักยภาพผู้นำและพัฒนานักเทคนิคที่มีความรู้

แนวทางการที่ ๓ การพัฒนากระบวนการ
องค์ความรู้ การสื่อสารเผยแพร่
ประชาชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างกระบวนการ
เรียนรู้ร่วมกัน

สิ่งที่เกิดขึ้น

เกิดการใช้ข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อเป็น
เครื่องมือสำคัญ ในการวางแผนพัฒนาตำบล/จังหวัด
และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการยกระดับ
ตำบลจัดการตนเองพัฒนาเป็น “ศูนย์เรียนรู้ชุมชน”
ให้ชุมชนมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการเอง และใช้ระบบ
GIS ในการจัดการแหล่งเรียนรู้ สร้างพื้นที่ต้นแบบ
ที่เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานกระจาย อยู่ใน
๑๕ จังหวัด เช่น มีจำนวนศูนย์เรียนรู้ต้นแบบและ
ศูนย์เรียนรู้ที่ขยายผลโดยกลไกศูนย์ฯ ในระดับตำบล
๕๔๓ ตำบล สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาได้
๔๔ ตำบล และเกิดนักจัดการความรู้ ๓๕ คน
ซึ่งจะทำหน้าที่ในการถ่ายทอดประสบการณ์จัดการ
ความรู้ และมีองค์ความรู้กระจายอยู่ในชุมชน
องค์กรชุมชนภาคเหนือที่หลากหลาย นอกจากนี้ยัง
เกิดการพัฒนาชุมชนสื่อชุมชน และพัฒนาศักยภาพ

คนในขบวนสื่อชุมชนในระดับตำบลและจังหวัด
สามารถเป็นนักข่าวชุมชน สื่อสารเรื่องราวงานพัฒนา
ของตนเอง และสร้างพื้นที่สื่อสารสาธารณะ
โดยระดับภาค มีการพัฒนาเว็บไซต์ขบวนองค์กร
ชุมชน และสร้าง Blog sport เชื่อมโยงเครือข่าย
social net work ในจังหวัดและตำบล รวมถึงการ
สื่อสารผ่านช่องทางอื่นๆ ที่หลากหลายมากขึ้น

ลั่วซ่า คอวอมอวไฉเสี้ยนทวงฉัฒฉวฉัฒฉว

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพของ
 ขบวนการองค์กร กลุ่มองค์กรและภาคีเพื่อ
 สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีพลังกับ
 ชุมชนท้องถิ่นที่นำไปสู่การลดการตนเอง

สิ่งที่เกิดขึ้น

ขบวนการองค์กรชุมชน เกิดศักยภาพในการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือ ในการทำงานกับภาคี เพื่อหนุนเสริมพลัง ในการขับเคลื่อนการทำงานพัฒนา จัดระบบความสัมพันธ์ในแนวราบ มีกลไกการทำงาน ทุกระดับตั้งแต่ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และพัฒนาศักยภาพผู้นำและคนรุ่นใหม่ ขบวนการองค์กรชุมชน เช่น ผู้นำสภาองค์กรชุมชนตำบล

ล่าวง่า คอวอวอวในเสืงทอวอวอวอวอว

นักจัดการความรู้ระดับตำบล วิทยากระบวนการ
ในงานพัฒนา แก่นนำสวัสดิการชุมชนตำบลโดย
มีเวทีเชื่อมโยง ขบวนองค์กรชุมชนระดับตำบล
อำเภอ จังหวัด และภาคที่ต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้
เชื่อมโยงการทำงานกับท้องถิ่น เวทีวิเคราะห์ศักยภาพ
และสรุปบทเรียนระดับพื้นที่ตำบล อำเภอ จังหวัด
เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ต่อเนื่อง รวมถึงเกิด
กระบวนการติดตาม ประเมินผลอย่างมีส่วนร่วม
เพื่อจัดความสัมพันธ์และสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน
ระดับจังหวัดและภาค

ລຳພໍ່
ຄວາມບາງ
ໃນເສັ້ນທາງພັດທະນາ
ລ້ານຊາ

“ອົງໆແລ້ວ ພອສ.ເປັນພໍ່ເລີຍໃຊ້ກັບ
 ສາວບ້ານແລະສະໄໝສູງມາກທຳວາງ
 ໃນພື້ນທີ່ໄດ້ອົງໆ ອຸ່ນກຸ່ມສູງມາກເກີດຂຶ້ນໄດ້
 ກໍ່ເພື່ອ ພອສ. ສ່ວນຂອງສູງມາກໃນ
 ອັງກິດເຮັດໃຫ້ມີ ມີກາງວາງບາງບາງ
 ກາງວາງເປັນ ໓ ໂຂ້ ຊຶ່ງມີຕັ້ງແຕ່
 ມາກແຕ່ລະອຳເລີຍ ທຳໃຊ້ກາງເກີດ
 ກາງກະວາງບາງບາງເຂົ້າຄົ້ນພື້ນທີ່
 ມາກຂຶ້ນ ສິ່ງດີທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກໍ່ເຊັ່ນ
 ມີຄຸນສູງໃຫ້ເຂົ້າມາຮູ້ມາກ
 ມີສູງຍິ່ງເຮັດສູງໃຫ້ເປັນແຜ່ລ່ວງຍາກ
 ກາງພື້ນ ມີພື້ນທີ່ຮູ້ປອກມາກຂຶ້ນ
 ອຸ່ນກຸ່ມສູງມາກສາມາດເຮັດມາກໄດ້ມາກຂຶ້ນ
 ໄດ້ວ່າເປັນ ພອ. ສສສ. ສກວ. ໂດຍມີ
 ຂອງອຸ່ນກຸ່ມເປັນຕັ້ງຂັບເຄື່ອນ
 ໃນອາດຕະການ ອາດໃຫ້ມີຄຸນສູງໃຫ້
 ເຂົ້າມາທຳວາງໃຫ້ມາກກວ່າຂຶ້ນແລະໃຫ້ຄຸນສູງເກົ່າ
 ທຳວາງທີ່ເປັນທີ່ປຶກສາ
 ເພື່ອກາງວາງທີ່ເຂັ້ມແຂັງ”

ພິຈຣິນ ສິນທິ ສິນທິ
 ເລຂາທິການອຸ່ນກຸ່ມສູງມາກ ຈ.ເພີຍໄຊ
 ວັນທີ ໒໓ ເມສາ ໒໐໒໕

“ອາກາດທີ່ໄດ້ທຳວາຍເປັນທັງກອນກວ່າຮ່ວມ
 ອະດີດກາດແລະເປັນຕົວແທນຊາວບ້ານ ທີ່ຜ່ານມາ
 ເຊັ່ນກາດເປຣີເຢຍແປລອມາກຂຶ້ນ ກໍຄືອ່ວ
 ມີວາຍພັດພາທີ່ເກີດທີ່ກາດແລະທີ່ອັດຫວັດມາກຂຶ້ນ
 ທັ້ງຂຶ້ນຂຶ້ນເກີດອາກາດໂຍບາຍທີ່ກະອາຍລອດທ້ອງດິນ
 ກວາດເຂົ້າຮ່ວມທຳວາຍກັບ ພອສ. ມີຄວາມພົ້ນພອໃຈ
 ທີ່ໄດ້ເຊັ່ນກາດເປຣີເຢຍແປລອ ເຊັ່ນຊາວບ້ານ
 ມີສ່ວນຮ່ວມ ເຂົ້າມາທຳວາຍມາກຂຶ້ນ
 ຕ່ວ່າອາກາດທີ່ຕ່ວ່າດອຍຕ່ວ່າທຳ ຕອບຂໍ້ເຊັ່ນກາດ
 ເປຣີເຢຍແປລອທີ່ພີ່ຂ້ອງແຕ່ລະອັດຫວັດ
 ເກີດກາດທຳວາຍຮ່ວມກັບກາດຕ່າງໆ
 ໄມ້ໄດ້ຍືດຕິດວ່າເປັນວາຍຂອງໃຈຮາກຂອງມັນ

ສ່ວນກາດພັດພາຂອງບ່ອນອຸກຮຸກຮ້າຍໃນອັດຫວັດ
 ຕອບຂໍ້ກາດທຳວາຍໃນພື້ນທີ່ມີຄວາມຍາກຂຶ້ນ
 ເຊື່ອອາກາດໂຍບາຍກຳໜົດໃຫ້ຕຳບຸລເປັນ
 ຜູ້ອັດກາດຕະເວນ ສ່ວນໃຫຍ່ໃຫ້ບາບາທຂອງອັດຫວັດ
 ຂ້ອຍລອ ທັ້ງຂຶ້ນຂຶ້ນໄມ້ອາກາດໃຫ້ລອບທາທາກລໄກ
 ອັດຫວັດ ເຊື່ອອາກາດໄກອັດຫວັດເປັນສ່ວນສຳຄັນ
 ໃນກາດທຸກໆກາດທຳວາຍອະດີດຕຳບຸລ
 ດັ່ງຂຶ້ນ ພອສ. ຕ້ອງທຳວາຍກັບຂອງອັດຫວັດດ້ວຍ
 ແລະຕ້ອງທຳວາຍໃຫ້ສັມພັນຮັກກັບອະທິວິທະຍາ

อี๋ฮัดด๋ ต่ำบล มีป๋วฮมายที่ต๋องตองกัน
ในฮ่ง ๑๐ ที่ว่าฮมา เहींว่า
ต่ำบลมีการฮัดทำฮ้อมูลมากขึ้น
และส่งฮ้อมูลมาที่อี๋ฮัด
ทำให้อี๋ฮัดมีฮ้อมูลที่เป็นฮริ่ง
ในการฮางแวงฮัฒนา มีสราป๋ฮ
กลไกสาคัญในการฮื่อฮการฮางฮ
ฮังมีฮองและฮฮบฮ
มีบฮบฮในการฮางฮฮมา”

ประทีป บุญหมั่น
เครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงใหม่
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

ພອສ. ກາດເທບື້ອ ສ່ວຍສ່ວນເສລີພິມໃນກາສ
ພັດພາຮຸກຮ້າຍແຕ່ລະອັນທີ່ໃຫ້ເຂັ້ມແຂັ້ງ
ຮຸກຮ້າຍສ່ວນທີ່ ປະສາຍສ່ວນທີ່
ລູກຂຶ້ນສູ່ ພັດພາຮຸກຮ້າຍຂອງຕົນເອງ
ໂດຍມີສ່ວນທີ່ ພອສ. ສັບສູນສ່ວນເສລີພິມ
ກາສຍ້າຍສຳປັດງາຍ ແຕ່ໄມ້ຍ້າຍງາຍທີ່ ພອສ. ທ່າ
ຫວ່າງເປັນຄູ່ຂັດຂອງຮຸກຮ້າຍຕ່າງໄປ
ສະກັບຄຳວ່າ “ພັດພາຂອງຄູ່ຮຸກຮ້າຍກາດເທບື້ອ”

ຍອດໄຟ ອຸໂມ ຈັນທະກິຣມຍ໌
ເຄືອຂ່າຍສື່ສານ ຈ.ກຳແພງເພຣ
ວັນທີ ໒໔ ເມສາ ໒໐໒໔

“ບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ຜ່ານເຂົ້າມາໃນຊີວິດ
ມີຫລາຍເລື່ອງທີ່ໄມ້ເຄຍລືມ
ໃນໂລກແທ້ໆຄວາມເປັນອົງ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍໄມ້ເຄຍ
ປຽບເສດເລື່ອງຮາງທີ່ຜ່ານເຂົ້າມາໃນຊີວິດ
ສິ່ງທີ່ເອົາມືທັ້ງຄວາມສູງ ແລະຄວາມທຸກ
ບາງເລື່ອງຂ້າພະເຈົ້າໄມ້ອາດເລືອກໄດ້ ແຕ່ງາມ
ພໍ້ຜູ້ມາເປັນວາງທີ່ຂ້າພະເຈົ້າເລືອກທີ່ອະທິ
ບໍ່ມີຜູ້ມາຄົງທຳແລ້ວ ມີຄວາມສູງ
ແລະຕ້ອງຂອບອບຄູນ
ທີ່ໄດ້ຮັບກາສັບສູງພາວະພໍ້ຜູ້ມາ
ອາດສາບພໍ້ຜູ້ມາອາດຈະຮູ້ມາ (ພອສ.)
ເປັນບັດອາດແກ້ວຂອງຕັ້ງໄມ້
ແລະເປັນອາດທີ່ແຂ້ງແອ່ງ
ທີ່ສາມາດ ສ້າງລຳຕັ້ງ
ແລະແວ່ມາໃບໃຫ້ກັບຜູ້ມາ
ໄດ້ເຂົ້າແຂ້ງແລະຍັງຍັງ”

ສິບຊື່ ຕາຈາ
ເຄືອຂ່າຍທີ່ດິນແລະທຸກພາກ ຈ.ແພ່
ວັນທີ່ ໒໕ ເມສາ ໒໐໒໕

ລຳພາ ຄວາມງາມໃນເສັ້ນທາງພໍ້ຜູ້ມາລຳພາ

“ຂ້ອມູລເປັນທັງພຣັດແລະເຄຣື່ອງມືໃນການ
ແກ້ປັນຫາຕະຫຼອດແລະຕໍ່ສູ້ກັບໂຢບາຍ ເຊັ່ນ
ດ້ວຍທັກຍາກອ ການທຳວາງທີ່ຜ່ານມາ
ເກີດການອັດການອ່ວນ ອະໄວຍາວຂາວບ້ານແລະຮັູ
ແຕ່ກ່ອນຂາວບ້ານເລີດເພື່ອເສຍອຸກອ
ຫລັງທຳຂ້ອມູລ ໄດ້ປັບປຸງເປັນວິທີການເລີດ
ເປັນເພື່ອການກິນອຸ່ ສ່ວນອື່ນກະບວນການ
ທຳວາງທີ່ຜ່ານມາໄດ້ຮັບການສັບສູນ
ອາກາດີ ແລະ ພອຊ. ເປັນສ່ວນທີ່ທຸກຊ່ວຍ
ໃຫ້ຂາວບ້ານໄດ້ທຳວາງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ”

ຕົວແທນເຜົ່າປາກເອະຣູ
ຕ.ທາເໜືອ ອ.ແມ່ອນ ຈ.ເຢິງໃໝ່
ວັນທີ ໓໐ ເມສາ ໒໐໒໕

“ເື່ອມວາກວາວວິສາຫກິອຊຸມຊນ ແລະໄດ້ເຂົ້າມາ
 ມີສ່ວນຮ່ວມໃນພບວນອັງກວັດ ເມື່ອປີ ໒໕໔໔
 ສິ່ງເລຍໄດ້ຍົບສິ້ວຕັ້ງແຕ່ປີ ໒໕໔໓
 ແຕ່ໄຂ່ມີໂອກາສເຂົ້າມາຄລູກຄລີ ພອເຂົ້າມາ
 ເປັນຜູ້ປະສາບວາ ສອທ.ກາຄເທຣືອ
 ເພື່ອຝລັກດັບ ພ.ຣ.ບ.ສກາ ພບວ່າ
 ພອຊ. ເປັນອວດກອຣັຊ ທີ່ກ້າວເຂົ້າທີ່ສຸດ
 ຂອງປະເທສໄທຍກີ່ວ່າໄດ້ ທີ່ໃຊ້ກະບວນກວ
 ກອມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກາຄປະຊາຊນ ທຣີອ
 ອວດກອຊຸມຊນໄດ້ມີໂອກາສກ່າວຊນ
 ທິສທາວກວຣພັດພາຊຸມຊນທ້ອງດິນແລະຕນເວ
 ກວ່າ ໒ ປີ ທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ພັດພາກວເຣີຍຊູ້
 ທລາຍດ້ວຍ ໄດ້ມີໂອກາສແລກປລີ່ຍນ
 ກະບວນທັສຸໄດ້ປັບປຸງປັດິກວທັ້ງດ້ວຍເທຄນິຄ
 ທ່າໃຫ້ເຂົ້າໃຈແລະທຸ່ມເທກວອທ່າວາຍເພື່ອສຳວສຣອດ
 ສັ່ງຄມຮ່ວມກັບເວ້າເຂົ້າທີ່ທຸກຄນ
 ແລະຂອໃຫ້ ພອຊ. ມີອຸດຍັນແລະທິສທາວ
 ກວທ່າວາຍເຊ່ນນີ້ຕລອດໄປ”

ວິໄລ ນາໂພຣາຣນ

ເລຂາພນອງກໍຣຸມຊນ ຈ.ເຮີຍຣາຍ

ວັນທີ່ ໒ ພຸຣຸກາຄມ ໒໕໔໔

ລ່າຜ່າ ຄວາມວາມໃນເສັ້ນທາງພັດພາລ້າວມາ

“ຂ້ອຍມູດທີ່ສຳຮ້າງພຣັດແລະເກີດກາຍຄອມຣັບ
 ຕ້ອງມີຄວາມເປັນອື່ນ ມີກະບວນການອັດທຳອຸປະ
 ມີສ່ວນຮ່ວມ ສິ່ງສຳຄັນຄື ທັງຊາວບ້ານ
 ທ້ອງຄົນ ທ້ອງທີ່ ຕ້ອງເລີ່ມຕົ້ນອາການພູດູດູດກັນ
 ອຸ່ງເປີດອກ ກຳໜົດເປົ້າໝາຍໃນການແກ້ໄຂ
 ສ່ວຍກັນອຸ່ງໄວ້ ດີ ຈົນຮູ້ຈັກກັນສູງ
 ອາການທຳວາງຮ່ວມກັນ ມີຂ້ອຍແລະ
 ຂ້ອຍພັດທະນາອຸ່ງ ມີການອັດທຳອຸ່ງທັງ
 ສູງສູງແລະທຳວາງ
 ເມື່ອເກີດການທຳວາງຮ່ວມກັນ
 ກາຍຄອມຣັບກໍ່ຈະເກີດຂຶ້ນ”

ເຮືອພ່າຍເທສະຕຣາບລ
 ອຳເກອແມ່ອອນ ຈ.ເຢຍໂນ
 ວັນທີ ໓໐ ເມສາ ໒໐໑໕

“ເຈາະພາຍາມຕ່ອສູ່ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນ
ລູກຂຶ້ນມາອັດກາຕະເຈດໄດ້ ຊຶ່ງມີວິທີກາ
ທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ ບາງຄົນລູກຂຶ້ນມາ
ໂດຍການມື່ອບກອດັບ ແລະບາງກຸ່ມຄົນໃຊ້ວິທີກາ
ແບບຊຸ່ມຊື່ນ ເຊັ່ນທຸກໆຄົນກັບ
ບາງປະເພດ ບາງພື້ນທີ່ໃຊ້ເວລາຍາວນານ
ອາກລຸ່ມເປັນເຄືອຂ່າຍ ເຈາະມີບາງເຄືອຂ່າຍ
ປະຕິບັດສາສະໜາຕ່ອສູ່ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ
ແຕ່ມີເປົ້າໝາຍເດີມກັນ
ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນລູກຂຶ້ນມາອັດກາຕະເຈດ
ໂດຍໃຊ້ທຸກປະເພດທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບຊຸມຊົນ
ຂບວນ ພອຊ. ເປັນແຂວງທາງທີ່ດີມາກ
ໃນການເປີດພື້ນທີ່ແລະຫາໜ້ອຍ
ເພື່ອທຸກຊຸມຊົນຂບວນວຽກງານຊຸມຊົນ”

ກຸມກາ ອິນຕິສາ
ເຄືອຂ່າຍສັດທາພຸມພຸນ ຈ.ພະເຍາ
ວັນທີ ໒໕ ມັງກອນ ໒໕໕໕

“การทํางานร่อกับ บอช.

ทําให้ชุมชนรู้ถึงตนเอง
โดยสร้างการเฝ้าระวัง ให้เท่าทันสถานการณ์
เข้มงวดตนเอง สร้างองค์ความรู้
ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
จัดการความรู้สู่กระบวนการ
ปฏิบัติที่เปี่ยมจริง
สร้างพลังต่อของโดยชุมชนท้องถิ่น
ที่มีคามหลากหลาย”

วิรัตน์ พรมสอน
เครือข่ายที่ดิน จ.เชียงราย
วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔

“ขอบคุณ บอช. ที่ได้เข้ามาหนุนเสริม
การสร้างพลังภาคประชาชน”

ตัวแทนเครือข่ายสวัสดิการชุมชน จ.ตาก
วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

ลําเนา คอมนวนในเส้นทางพัฒนาชนบท

“ขอ ใช้อบแต่ตัว แต่อย่าอบปัญญา
ไม่ว่าปัญญา เป็ขอย่างไร ใจต้องสู้”

ลุงจวน ผลเกิด
ผู้นำองค์กรการเงิน ต.โพธิ์โพรงาม
อ.บึงนาราง จ.พิจิตร
เมษายน ๒๕๕๓

“มิได้มากซักทีอะมีองค์กรใด
ที่มอ่งเห็ขคอวมสัวัคณขของขุมขข
ป้ออุบข ขอข. กี้เป็ลือบเสมีอขปวกกว
ที่ฮ่อขขิดเข็ขเส็ขทอวให้กับขุมขข
เด็ขไปสู่อวอขัฒขา ฮ่อขขุมขขมอขทอวฮ่อขทอว
ทอขทอขทอว ที่อะก้อวต่อไป และส่งเสอริบให้
ขุมขขลุกขั้ขมออัดกออตขเอง
และรู้อีกทีอะมีด้อขตขเองได้”

ผกามาศ เข็ยสีทอง
ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ล้าข่า คอวมอวมในเส็ขทอวขัฒขาล้าขข

“ได้รอมองกับ สภาขับเคลื่อนการอุดมศึกษา
 (องค์การมหาชน) ของ.ภาคเหนือ
 มากกว่า ๑๐ ปี ซึ่งเป็นโอกาสที่ได้พบสิ่งที่ดี
 ในสังคมนี้ของการทำงาน
 นำมาสู่การพัฒนาด้านจิตใจ ด้วยสมอง
 วิสัยทัศน์ที่ดี หลากหลายแนวคิด พันธกิจที่ดี
 หลากหลายมุมมอง ทั้งเพื่อส่วนราชการ
 ต่างวัย ต่างถิ่น ซึ่งรอมคิด รอมทำงาน
 ล้อมเปี่ยมด้วยคุณค่า
 ทางการได้พบเห็นส่วนวัย
 ได้มีการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งนำไปสู่การถ่ายทอด
 องค์ความรู้ขยายผลสู่ท้องถิ่น ทางการเริ่มต้น
 ขยายเป็นรัศมีองกว้าง
 ...ขอขอบคุณที่ ของ.ภาคเหนือ
 และสอภท.กลางใช้โอกาส ขอกราบขอขมา”

วิลาวัลย์ อรุณสิทธิ์
 เครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดลำพูน
 วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

“ถ้าเรามี ‘สิ่งของ’ คบละครหนึ่งอย่าง
 แล้วนำมาแลกกัน
 เราจะได้กลับไปคบละครหนึ่งอย่าง...
 “ถ้าเรามี ‘ความคิด’ คบละครหนึ่งความคิด
 แล้วนำมาแลกกัน เราจะได้กลับไปทั้ง
 ‘สองความคิด’ แต่ถ้าเรามี
 ‘กลุ่มคน’ ที่มากเกือบ ๓๐,๐๐๐ คน
 แล้วนำ “ความคิด” มาแลกกัน
 ขัอมทั้งแบ่งปันออกไป
 ... เราจะเป็นแสงสว่างให้กับโลกใบนี้ได้”

พรจี ปะนะที

ผู้ประสานงาน ขบวนการกรรมาชน จ.อุดรธานี
 และทีมประสานสื่อชุมชนภาคเหนือ

ขอ.พัฒนากรรมาชนองค์กรชุมชน ขบวนการนี้
 ขอ. ยังใช้การสนับสนุนทางด้านการ
 พัฒนาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาสตลอดจน
 ใช้ความรู้แก่ชุมชน ส่งเสริม สร้างความร่วมมือ
 กับทุกภาคส่วน ขอ. เฝยอยู่กัปประชาชน
 ขอ. เป็นที่พึ่งและเป็นที่ปรึกษาแก่ประชาชน
 คนรากหญ้า ใช้วิถีชีวิตอยู่กับดี แบบขอเฝย

จารุณี มหาวัน ขบวนการกรรมาชนจังหวัดตาก
 วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

คำว่า ความงามในเส้นทางพัฒนาด้วยเรา

พอช. ธีรธำ-ธีรธำ และธอวณ

ดร.สุรรัฐ แลสันกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะยุทธศาสตร์พัฒนาระบบข้อมูลภาคเหนือ
วันที่ ๕ พ.ค. ๒๕๕๕

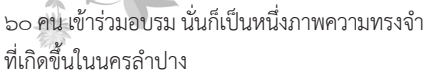
นับแต่กองทุนชุมชน(SIF) ได้ยุติบทบาทในการสนับสนุนในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ก็ถูกตั้งขึ้นมาทดแทน เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ตามพระราชกฤษฎีกาการบริหารงานของ พอช. ได้เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วม จากภาคประชาชน โดยมีคณะกรรมการภาคซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐ นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนผู้ทรงคุณวุฒิ ประชาสังคม และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆในพื้นที่ เพื่อร่วมบริหารและกำกับดูแลภายใต้ความร่วมมือขององค์กร เครือข่ายที่เป็นลักษณะขององค์กรพันธมิตร ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมร้อยองค์กรเครือข่ายขบวนจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือให้รู้จักผู้คน พี่น้องชุมชน ประชาชนชาวบ้านมากมาย ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาในการอยู่รอดในมิติต่างๆ ตามบริบทที่ต่างกันทั้ง ๑๕ จังหวัด หรือก็ทั้งประเทศอย่างน่าชื่นชม

ล่าวา คอววงวนในเสด็จทางฉนวนฉนวน

“นครลำปาง” ก็เป็นขบวนหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนทั้งในแง่ของวิชาการ และ งบประมาณ โดยที่เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมวัฒนธรรม มีองค์กรเครือข่ายที่ทำงานในกิจกรรมที่แตกต่างกัน ทั้งในอดีตก็ได้มีการต่อสู้เรียกร้องเพื่อสิทธิของชุมชนในสถานการณ์ต่างๆ โดยสร้างเวทีทำความเข้าใจเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงพื้นที่และเชิงประเด็น กระทั่งได้สร้างรูปธรรมระดับตำบลให้เกิดความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของ “ของหน้าหมู” ร่วมกันในเรื่องราวต่างๆ และขยายผลครอบคลุมทุกพื้นที่ในนครลำปาง และเชื่อมร้อยกับพี่น้องเครือข่าย ๑๕ จังหวัด

ครั้งหนึ่งความร่วมมือที่ควรบันทึกไว้ในความทรงจำ คือ พอช. สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อจัดอบรมการพัฒนาาระบบสารสนเทศ และการจัดการข้อมูลขององค์กรชุมชนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจด้วย Microsoft Access ที่ห้องประชุมคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ผู้สนใจเข้าร่วมฝึกอบรมเป็นตัวแทนตำบลกลุ่มเป้าหมายพัฒนาศูนย์ข้อมูลตำบล และศูนย์เรียนรู้ตำบลจาก ๑๕ จังหวัด รวม

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) มีบทบาทสำคัญ คือ สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ให้มีการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมและแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ และในฐานะที่พอช.ก็มีรากฐานมาจากกลุ่ม องค์กรเครือข่ายภาคประชาชน เรายังเชื่อมั่นว่า พอช.

และขบวนภาคประชาสังคมนี้ จะเป็นคลื่นสนามพลัง
ที่จะเชื่อมร้อยภาคประชาสังคมพร้อมๆ กับสนับสนุน
เครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น อันจะ
เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้สังคมและเศรษฐกิจเติบโต
อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

ในวาระโอกาสที่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
หรือ พอช.ภาคเหนือ จะขึ้นสำนักงานใหม่ วัน
อังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นี้ ในนามของ
ผู้ที่ได้ร่วมเรียนรู้ ร่วมงาน ร่วมทุกข์ ร่วมสุข
ในขบวนการพัฒนาชุมชนของนครลำปาง ก็ขอ
อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือ
พระธาตุลำปางหลวง จงดคุ้มครองรักษา ท่านผู้จัดการ
สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ และท่านเจ้าหน้าที่
ทีมงานทุกๆ ท่าน จงมีความสุขกับสำนักงานใหม่
ตลอดกาลนานเทอญ.

ความประทับใจ ขององค์กรชุมชน อ.บิณฑิต

วันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๕๕

“เป็นองค์กรที่ใช้ภาคประชาชน
 เข้มแข็ง และสามารถจัดการตนเองได้”

สุวรรณ คำแสง
 เครือข่ายองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลเมือง

“บอช. เป็นขี้เลื่อย เป็นที่พึ่งของประชาชน
 เป็นแกนหลัก ในการประสานขบวนการ / ภาควิ
 ได้ทุกระดับชุมชน / ตำบล/จังหวัด /
 ภาควิ / ชชาติ”

วิจิต สำแดงเดช
 สภาองค์กรชุมชนตำบลวังทรายพูน

“เป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และ
 ประชาชนสามารถเข้าถึงการแก้ไขปัญหของ
 ชุมชน เป็นหน่วยที่ใกล้ชิดชุมชน”

ปราณี พิลา
 สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองคะเชนทร์

“บอช. ได้ทำงานร่วมกับปรัสเซีย
โดยเน้นประโยชน์ของการทำงานของคนในชั้นที่
ใช้ชุมชนเป็นตัวอย่าง
บอช. เป็นทีมชุมชนเสริมปรัสเซีย
ให้มีโอกาสได้กำหนดการทำงาน
ในชั้นที่เอ่อย่างชัดเจน”

สุนทร มัจฉิม

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเนินปอ

“คือ หน่วยงานที่มองถึงความร่วมมือ
ของ องค์การ / กลุ่มคน ของชุมชน
ที่บูรณาการ ชุมชนเสริม ให้มีเดิม
ให้มีทิศทางได้ชัดเจน และพัฒนาตนเอง
บอช. เป็นหน่วยงานที่เอื้ออาทร
โดยไม่ทอดทิ้งกันและกัน”

สายบัว โพธิ์ทอง

สภาองค์กรชุมชนตำบลวังห้ว

“บอช. เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของชุมชน
และกระบวนการแก้ไขปัญหามหาชน”

เกษอนงค์ รุ่งรอด

กองทุนสวัสดิการชุมชนต.โพทะเล

คำว่า ความงามในเส้นทางพัฒนาด้วยใจ

“ພອສ. ເປັນພື້ນທີ່ເປີດໃຫ້ຮູບຮ່າງ
 ໄດ້ມີສ່ວນອັດຕາຂອງພື້ນທີ່ ວິທີວິດ
 ທີ່ເປັນອຸ່ນໃຫ້ດີກວ່າເດີມ
 ພອສ. ເປັນດິນແດນຂອງກາກ
 ໃຊ້ສິດທິຮູບຮ່າງສິດທິພື້ນທີ່ ທີ່ມີມາດຕະຖານ”

ກາຕິດ ແສງຈຳນາດ
 ສະຫວັດສະດີກຸ່ມບຸກຄົນຕ່ຳລຳດັບ

“ເປັນສ່ວນຂອງອາໄສ ທ່າວກາກເກີດຂຶ້ນປະຊາຊົນ
 ມີກາກທ່າວກາກລ່ວງຕົວ ເປັນກັບເອງສູງ”

ສຳພາດ ກຸ່ມ
 ກຸ່ມບຸກຄົນສະໜັບສະໜູນ ທຸກກຳລັງດິນ

“ພອສ. ເປັນສ່ວນທີ່ເຂົ້າເຖິງປະຊາຊົນເຮົາທຸກຄົນ
 ປະຊາຊົນໃຫ້ກາກທ່າວກາກຂອງພອສ.”

ພະຍາຍາມ ຈັນທະສຸກ
 ກຸ່ມບຸກຄົນສະໜັບສະໜູນ ທຸກສາມາດ

ລຳດັບ ຄວາມວາງໃຈເສັ້ນທາງພື້ນທີ່ພື້ນທີ່

“ดิใจ ที่ได้ทำงานร่วมกับ บอช.
ทำให้ประชาชนได้ดกดิลีกการพัฒนามกลุ่ม /องค์
มีการถ่วงทอดองค์ความรัฐรัฐมชช
มีการสขบสขมของบประมาณ
กับกลุ่มองค์การรัฐมชช”

ปณณพพณน์ ยกแก้ว
วิสาหกิจชุมชนตำบลลำประดา

“บอช. เป็นหน่วยงานใช้การสขบสขม
การทำงานของภาคประชาชนทุกระดับ
และประชาชนสามารถร่วมกำหนดทิศทาง
การทำงาน บอชอวมทั้งบอชอชอชอช
ของบขบที่ได้ตรงตามความเป็นจริง”

ศิริพร บุญโต
เครือข่ายองค์กรชุมชนในเขตเทศบาลเมือง

ความประทับใจ ขององค์กรชุมชนคนสุโขทัย

วันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๕๕

“ขอขอบคุณที่สวปฯพัฒนาองค์กรชุมชน
 ที่ส่งเสริมเสริมความเข้มแข็งให้กับ
 ประชาชนฐานรากอย่างแท้จริง”

มโนทศ จันทนนท์
 สภาองค์กรชุมชนตำบลเมืองเก่า
 อ.เมือง จ.สุโขทัย

“ดิฉันมีความประทับใจกับ สวช. เป็นอย่างมาก
 ไม่อวอะเป็นการทำงานร่วมกับและ
 บุคลากร ดีมากทุกคนเลยละ
 ขอใช้ สวช. อยู่เคียงข้างคนรากหญ้า
 ตลอดไปนะคะ”

จิตติยา ศรีสิทธิ์
 สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองอ้อ
 อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

“ด้วยรักและผูกพัน
ขอขอบคุณ บอช. ที่คอยดูแล
และสร้างความเข้มแข็งให้กับ
กลุ่มองค์กรเสมอมา”

สภาองค์กรชุมชนตำบลกกระต
อ.งิ้วกราด จ.สุโขทัย

“บอช.ที่มีความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ ถึงถึงชุมชน
และกลุ่มองค์กร/ประชาชนโดยตรง
ขอใช้สวาทบัพพรรณขององค์กรชุมชน
อยู่คู่บ้านของตลอดไป ขอขอบคุณ...”

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวังลึก
อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย

คำว่า ความงามในเส้นทางพัฒนาด้วย

“บอซ. ทำให้เกิดผู้ร่วมแ่งการเปลี่ยนแปลง
ทางความคิด และทางปฏิบัติขึ้นในสังคม”

สมศักดิ์ คำทองคง
องค์กรชุมชนลูกพ่อขุนรามจังหวัดสุโขทัย

“ได้เข้เอนแลงเปลี่ยขทางความคิด
ได้มิตรช่วยเหลือทางสังคม”

สภาองค์กรชุมชนตำบลนาขุนไกร
อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย

ພ ພອນເພັດທະນາຊະນະ
ອ ອົງການທີ່ພັດທະນາສັງຄົມຢູ່ເບື້ອເປັນສູງ
ຂ ສ່ວຍສ້າງພຣັດເຊື້ອຊ່າຍອົງການຮູບຮ່າງທຸກຮັບ

“ໃນວາລະທີ່ໄດ້ມີໂອກາດ
ເຫັນບ້ານທຳລາຍໄດ້ຢູ່ກັບທຳລາຍນີ້
ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນອອກ
ທີ່ສຳຄັນພັດທະນາອົງການຮູບຮ່າງ
ເປັນທີ່ພັດທະນາໃຫ້ໂອກາດສຳຄັນໃນເມືອງແລະສະບັບ
ກຳລັງພັດທະນາຕາມຄວາມປະສິດທິພາບຂອງບ້ານ
ຂອໃຫ້ບ້ານທຳລາຍນີ້ຢູ່ເປັນສະບັບ
ຂອງລູກທຳລາຍທຳລາຍໄປ...”

ຈະຍັງ ຄຳພາລັກຊະນະ
ຄົນເມືອງສີມຸກ
ວັນທີ ໒ ພຸດທະສະກະ ໒໕໕໕

ລຳພາ ຄວາມກະຕືລືລົ້ນອອກພັດທະນາລຳພາ

“ພວກເຮົາໃຊ້ຮູບຮ່າງ ທຸກຮູບຮ່າງ
ເກີດຈາກການສ້າງຮູບຮ່າງ
ເພື່ອພັດທະນາຮູບຮ່າງ ທຳໃຊ້ຮູບຮ່າງເຂັ້ມແຂັ້ມ”

ສມເກືອບຕີ ແມລິກຸ່
ສະຖາວັດການສຶກສາທຳມະຊາດ

“ອາດມີການສ້າງຮູບຮ່າງຮູບຮ່າງ
ສ້າງຮູບຮ່າງພັດທະນາຮູບຮ່າງແລະສ້າງຮູບຮ່າງ ພວກເຮົາ.
ມັນມີການສ້າງຮູບຮ່າງສ້າງຮູບຮ່າງພັດທະນາຮູບຮ່າງ
ໄດ້ແລ້ວແຕ່ການສ້າງຮູບຮ່າງ ໄດ້ສ້າງຮູບຮ່າງເກີດຂຶ້ນຈາກການສ້າງຮູບຮ່າງ
ແລ້ວການສ້າງຮູບຮ່າງເກີດຂຶ້ນຈາກການສ້າງຮູບຮ່າງ
໑໐ ປີ ຜ່ານມາແລ້ວການສ້າງຮູບຮ່າງໄດ້ໄດ້ໄດ້ (ຮັກ)
ແຕ່ມັນອາດຈະໄດ້ໄດ້ໄດ້
“ຮູບຮ່າງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ””

ສມພຸດ ພິທີຍາກຸດ
ຜູ້ແທນເຮືອນຂອງການສຶກສາ ຈ.ເພືອນບຸນຮຸ່ນ

ລຳຜ່າ ຄວາມວາງໃຈເສັ້ນໜ້າພັດທະນາ

“สิ่งที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย คือ
๑. สภาฯ ได้มีความเข้าใจถึงปัญหา
ของประชาชนอย่างแท้จริง โดย
เปิดโอกาสรับฟังปัญหาประชาชน
ให้เกิดอธิปไตยประชาชน มีความเคารพในการ
ตัดสินใจของประชาชน หมดข้อสงสัยกับ
ขั้นที่ที่ได้ข้อเท็จจริง ซึ่งต่างจากหน่วยงาน
อื่นๆ ที่ดีแต่พูดว่า ยากแก่ไขปัญหา
ให้ประชาชนแต่ก็ขัดขวางที่ขอรับฟังปัญหา
และเสนอความต่องานของประชาชน
ทำให้ช้าลงแล้วมีกำลังใจที่ทำงานมากขึ้น

๒. หน่วยงานที่ของสภาฯ ได้ลงมาทำงาน
ใกล้ชิดและใช้ความกระตือรือร้นทำงาน
เป็นขี้นที่สิ่งที่ดีทำให้ประชาชนอย่าง
ช้าลงแล้วมีความเข้าใจงานมากขึ้นเพราะการ
ที่สภาฯ ส่งเจ้าหน้าที่มาลงพื้นที่ทำงาน
ร่วมกับประชาชนจะทำให้สภาฯ ได้รับรู้ถึง
ปัญหาของขั้นที่ได้ดีขึ้น”

สิริพร สิริพัฒน์

ผู้ประสานงาน สภาองค์กรชุมชนตำบลปากแคว
อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

คำว่า ความงามในเส้นทางด้วยหัวใจ

[illegible]

Blank page.

[illegible]

พ
อ
ช

พอเพียงตามรอยพ่อ
องค์กรที่พัฒนาสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
ช่วยสร้างพลังเครือข่ายองค์กรชุมชนทุกระดับ

ธงชัย คำพาลักษณ์

พอช-CODI

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย
สำนักงานภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
เลขที่ ๕/๕ ถ.แควนวรรดิ ต.วัดเกต
อ.เมือง จ.เชียงใหม่

Home page : <http://www.codi.or.th>